

รายงานการประชุมสภาการศึกษา

ครั้งที่ ๔/๒๕๖๑

วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๑ เวลา ๑๓.๓๐ น.

ณ ห้องประชุมกำแพง พลาญกูร ชั้น ๓ อาคาร ๕๖ ปี สกศ.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

ผู้มาประชุม

๑.	รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (ศาสตราจารย์คลินิก นายแพทย์อุดม คชินทร) <i>กรรมการโดยตำแหน่ง</i>	ประธาน
๒.	เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (นายสุเทพ ชิตยวงษ์)	กรรมการ
๓.	ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (นางไพรวรรณ พลวัน รองปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ แทน)	กรรมการ
๔.	เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา (นางอรสา ภาววิมล รองเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา แทน)	กรรมการ
๕.	ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (นายชาญ ต้นติธรรมถาวร ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ แทน)	กรรมการ
๖.	ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (นางคนึงนิจ คชศิลา ผู้ตรวจราชการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม แทน)	กรรมการ
๗.	เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (นายวรศักดิ์ วัชรกำธร ที่ปรึกษาด้านพัฒนาระบบเครือข่ายและการมีส่วนร่วม แทน)	กรรมการ
๘.	เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (นางสาวจินางค์กูร โรจนนันต์ ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนงาน แทน)	กรรมการ
๙.	ปลัดกระทรวงมหาดไทย (นายทรงกลด สว่างวงศ์ รองผู้ว่าราชการจังหวัดปัตตานี แทน)	กรรมการ
๑๐.	ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (นางสาวสุนีย์ เลิศเพียรธรรม ผู้ช่วยปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แทน)	กรรมการ
๑๑.	ปลัดกระทรวงแรงงาน (นางนภสร พุ่มสุกใส ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน แทน)	กรรมการ
๑๒.	เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา (นายวรวิสิทธิ์ กาญจนสูตร ผู้อำนวยการกองกฎหมายการศึกษาและวัฒนธรรม แทน) <i>กรรมการที่ เป็นผู้แทนองค์กรเอกชน</i>	กรรมการ
๑๓.	นายอรรถการ ตฤณารังสี <i>กรรมการที่ เป็นผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น</i>	กรรมการ
๑๔.	นางสาวสมใจ สุวรรณศุภพนา	กรรมการ

กรรมการที่ เป็นผู้แทนองค์กรวิชาชีพ

๑๕. นายวรชาติ เฉิดชมจันทร์	กรรมการ
กรรมการที่ เป็นผู้แทนคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย	
๑๖. รองศาสตราจารย์วินัย ตะห์ลัน	กรรมการ
กรรมการที่ เป็นผู้แทนองค์กรศาสนาอื่น	
๑๗. นายปานชัย สิงห์สังเทพ	กรรมการ
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ	
๑๘. นายกิตติรัตน์ มังคละคีรี	กรรมการ
๑๙. นายกิติ มาติลโกวิท	กรรมการ
๒๐. นายเกียรติชัย โสภาสถียรพงศ์	กรรมการ
๒๑. นางจรรยาพร ธรณินทร์	กรรมการ
๒๒. ศาสตราจารย์กิตติคุณชนิตา รักษาพลเมือง	กรรมการ
๒๓. รองศาสตราจารย์จีระเดช อุ้วสวัสดิ์	กรรมการ
๒๔. ศาสตราจารย์ชุตินา สัจจามันท์	กรรมการ
๒๕. นายธาดา เสวตศิลา	กรรมการ
๒๖. นายบัณฑิต ศรีเศรษฐศิริโรตม์	กรรมการ
๒๗. นายบดินทร์ อุณากุล	กรรมการ
๒๘. พลเอก พหล สง่าเนตร	กรรมการ
๒๙. นายวัลลภ ตั้งคณานุรักษ์	กรรมการ
๓๐. นายสุกิจ อุทินทุ	กรรมการ
๓๑. ศาสตราจารย์สุพจน์ ทารหนองบัว	กรรมการ
๓๒. รองศาสตราจารย์อนุชาติ พวงสำลี	กรรมการ
๓๓. นายอภิมุข สุขประสิทธิ์	กรรมการ
๓๔. นายอำนาจ บัวศิริ	กรรมการ
๓๕. เลขาธิการสภาการศึกษา (นายชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์)	กรรมการและ เลขานุการ

ผู้ไม่มาประชุม

๑. พระพรหมมุนี	ติดภารกิจ
๒. พระราชวรมนู	ติดภารกิจ
๓. นายณรงค์ศักดิ์ ภูมิศรีสอาด	ติดภารกิจ
๔. นายนนทวัฒน์ สุขผล	ติดภารกิจ
๕. รองศาสตราจารย์บัณฑิต ทิพากร	ติดภารกิจ
๖. นายสุภกร บัวสาย	ติดภารกิจ

ผู้เข้าร่วมประชุม

นายอุทัย ดุลยเกษม

ประธานคณะกรรมการสภาการศึกษา
ด้านการวิจัยการศึกษา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

๑. นายชัยยศ อิ่มสุวรรณ์ รองเลขาธิการสภาการศึกษา
๒. นางเรืองรัตน์ วงศ์ปราโมทย์ ผู้ช่วยเลขาธิการสภาการศึกษา
๓. นางเกื้อกุล ชั่งใจ ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการศึกษาและ
พัฒนาการเรียนรู้ รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษา
ด้านวิจัยและประเมินผลการศึกษา
๔. นางสาวสมรัชนีกร อ่องเอิบ ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนการศึกษา
รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านนโยบายและ
แผนการศึกษา
๕. นางศิริพร ศรีพันธุ์ ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา
๖. นายกวิน เสือสกุล ผู้อำนวยการสำนักประเมินผลการจัดการศึกษา
๗. นางกมลทิพย์ เมฆพุก ผู้อำนวยการสำนักอำนวยการ
๘. นางพิจารณา ศิริชานนท์ ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
๙. นางสาวสุวีณา เกนทะนะศีล ผู้อำนวยการสำนักสื่อสารองค์กร
๑๐. เจ้าหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๓๐ น.

เมื่อกรรมการมาครบองค์ประชุมแล้ว ประธานกล่าวเปิดการประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระ ดังต่อไปนี้

วาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ศาสตราจารย์คลินิก นายแพทย์อุดม คชินทร รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ประธานการประชุม แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า ปัจจุบันนี้การปฏิรูปการศึกษาเป็นที่สนใจของประชาชนในหลายประเด็น อาทิ การศึกษาปฐมวัย การศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษา และการอุดมศึกษาที่จะจัดตั้งขึ้นเป็นกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ และนวัตกรรม ซึ่งอยู่ระหว่างการนำเสนอที่ประชุมคณะรัฐมนตรีและสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จึงคาดว่าจะจัดตั้งเป็นกระทรวงใหม่ได้ในเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๒

นายชัยยศ อิ่มสุวรรณ์ รองเลขาธิการสภาการศึกษา แจ้งว่า ฝ่ายเลขานุการฯ ขออนุญาตให้ผู้ที่ไม่ได้เป็นกรรมการสภาการศึกษาเข้าร่วมการประชุม ดังนี้

๑. นายอุทัย ดุลยเกษม ประธานคณะกรรมการสภาการศึกษาด้านการวิจัยการศึกษา
๒. เจ้าหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

มติ ที่ประชุมรับทราบ และอนุญาตให้ผู้ที่ไม่ได้เป็นกรรมการสภาการศึกษาเข้าร่วมประชุม

วาระที่ ๒ เรื่อง รับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑

นายชัยยศ อิ่มสุวรรณ์ รองเลขาธิการสภาการศึกษา นำเสนอให้ที่ประชุมพิจารณารับรองรายงานการประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ ๓/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ณ ห้องประชุมกำแหง พลางกูร สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ซึ่งฝ่ายเลขานุการได้ดำเนินการแจ้งเวียนให้คณะกรรมการสภาการศึกษาพิจารณาและรับรองรายงานการประชุม ภายในวันศุกร์ที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๑

และได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามที่กรรมการแจ้งขอปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว จึงขออนุญาตให้ที่ประชุม
รับรองรายงานการประชุม หากที่ประชุมจะแก้ไขเพิ่มเติม ฝ่ายเลขานุการยินดีรับไปแก้ไขเพิ่มเติมต่อจากนี้

มติ ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑ โดยไม่มีข้อแก้ไข

วาระที่ ๓ เรื่องเพื่อพิจารณา

การดำเนินงานของคณะกรรมการสภาการศึกษา ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒

นายชัยศ อิมสุวรรณ์ รองเลขาธิการสภาการศึกษา แจ้งว่า ฝ่ายเลขานุการได้ดำเนินการ
รวบรวมแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ของคณะกรรมการฯ ทุกคณะ โดยมีสาระสำคัญ
สรุปได้ดังนี้

*คณะที่ ๑ คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านนโยบายการศึกษาและกลไกการขับเคลื่อน
แผนสู่การปฏิบัติ*

ดำเนินการขับเคลื่อนตามยุทธศาสตร์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙
ในประเด็นการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ โดยมุ่งศึกษา ๒ ประเด็น คือ ๑) การศึกษา
เพื่อสร้างพลเมืองดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ และ ๒) การศึกษาเพื่อเสริมสร้างสันติสุขในจังหวัดชายแดนภาคใต้

คณะที่ ๒ คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านระบบฐานข้อมูลและตัวชี้วัด

ศึกษาดูงานระบบบูรณาการข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการศึกษา รวมทั้ง ศึกษาคุณภาพ
ตามมาตรฐานข้อมูล (Education Data Quality Assessment) ที่สามารถใช้ในการบริหารการศึกษา

คณะที่ ๓ คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านระบบทรัพยากรและการเงินเพื่อการศึกษา

ลงพื้นที่เก็บข้อมูลเชิงลึกและรับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้องในประเด็นการจัดสรร
ทรัพยากร การระดมทรัพยากร การใช้จ่าย และความร่วมมือในการจัดและสนับสนุนการศึกษา รวมถึงศึกษา
เกี่ยวกับการนำผลการวิจัยไปสู่การปฏิบัติ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรและการเงินเพื่อการศึกษา
การวิเคราะห์การใช้จ่ายงบประมาณที่ไม่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การควมรวมสถาบันอุดมศึกษา
ของเอกชนที่ไม่มีคุณภาพ

คณะที่ ๔ คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านมาตรฐานการศึกษาและการจัดการเรียนรู้

ขับเคลื่อนมาตรฐานการศึกษาของชาติเพื่อนำสู่การปฏิบัติในหน่วยงานต้นสังกัดและ
ในสถานศึกษาแต่ละระดับและประเภทได้อย่างมีประสิทธิภาพ แผนการสร้างความรู้ ความเข้าใจ ในมาตรฐาน
การศึกษาของชาติแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องผ่านสื่อหลากหลายช่องทาง และแผนการวิจัยและพัฒนานโยบาย
แผน ยุทธศาสตร์ด้านการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต การส่งเสริม และพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ที่จะเอื้อให้เกิด
ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ด้านผู้เรียน ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ

คณะที่ ๕ คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านการประเมินผลการศึกษา

ดำเนินการประเมินผลการจัดการศึกษาและการประเมินผลประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากร
ทางการศึกษา แผนการจัดทำข้อเสนอเพื่อพัฒนาระบบการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษา
ที่มีประสิทธิภาพ มีธรรมาภิบาล และมีความเป็นสากล แผนการจัดทำระบบฐานข้อมูลเพื่อการติดตาม
ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาในภาพรวม รวมถึงแผนการศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหาการศึกษา
เพื่อนำผลไปใช้ในการปรับปรุงและจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับใหม่

คณะที่ ๖ คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านกฎหมายการศึกษา

ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนากฎหมายการศึกษา กฎหมายลำดับรอง และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา จัดเวทีการประชุมเพื่อรับฟังข้อเสนอ การปรับปรุงแก้ไขกฎหมายการศึกษาแห่งชาติ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมถึงลงพื้นที่ เพื่อรับฟังข้อเสนอด้านกฎหมาย และติดตามประเมินผลการบังคับใช้กฎหมายในเชิงลึก สัมภาษณ์ สอบถาม เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย

คณะที่ ๗ คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านการวิจัยการศึกษา

จัดกิจกรรมการพัฒนา Research Agenda สำหรับปี ๒๕๖๒ ได้แก่ ๑) กิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติงานตามนโยบายให้มีประสิทธิภาพตามนโยบายของรัฐที่มุ่งปฏิรูปการศึกษา ๒) กำหนดประเด็นวิจัยเพื่อรองรับนโยบายการจัดตั้งองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาที่ใช้การวิจัยเป็นฐาน และ ๓) ส่งเสริมการวิจัยผลกระทบของการจัดการศึกษาตามนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของรัฐบาลแต่ละสมัย (lesson learned)

คณะที่ ๘ คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านบทบาทของภาคประชาสังคมเพื่อการศึกษา

จัดประชุมเพื่อรับฟังความเห็นจากภาคประชาสังคมและผู้ทรงคุณวุฒิจากกลุ่มต่าง ๆ เช่น กลุ่มการศึกษาทางเลือก กลุ่มผู้พิการ บ้านเรียน ชนเผ่า สภาเด็กและเยาวชน ศูนย์การเรียนรู้ เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะการส่งเสริมบทบาทของภาคประชาสังคมเพื่อการศึกษาต่อสภาการศึกษา

คณะที่ ๙ คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม กีฬาและภูมิปัญญา

จัดทำแผนและนโยบายการศึกษาที่บูรณาการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม กีฬาและภูมิปัญญา แผนการจัดทำข้อเสนอของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับนโยบายและยุทธศาสตร์ และแผนการบูรณาการด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม กีฬาและภูมิปัญญา รวมถึงแผนการจัดทำข้อเสนอของผู้ทรงคุณวุฒิด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม กีฬาและภูมิปัญญา เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งในการจัดการศึกษาด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม กีฬาและภูมิปัญญา

ประธาน เรียนเชิญผู้แทนคณะอนุกรรมการแต่ละคณะนำเสนอรายละเอียดแผนการดำเนินการในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ เพิ่มเติม

คณะที่ ๑ คณะอนุกรรมการสภาศึกษาด้านนโยบายการศึกษาและกลไกการขับเคลื่อนแผนสู่การปฏิบัติ

พลเอก พหล สง่าเนตร ประธานคณะอนุกรรมการสภาศึกษาด้านนโยบายการศึกษาและกลไกการขับเคลื่อนแผนสู่การปฏิบัติ กล่าวว่า ในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ คณะอนุกรรมการฯ กำหนดแผนการดำเนินงานเป็น ๒ ประเด็น คือ

ประเด็นที่ ๑ ศึกษาการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพ ระยะเวลาการดำเนินงาน ๔ เดือน โดยดำเนินการเป็น ๓ ขั้นตอนดังนี้ ขั้นตอนที่หนึ่ง : ศึกษานโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนงานโครงการที่ได้ดำเนินการแล้ว ทั้งของกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ขั้นตอนที่สอง : ลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูลด้านทฤษฎีและภาคปฏิบัติ และขั้นตอนสุดท้าย : จัดทำข้อสรุปและข้อเสนอเชิงนโยบายเสนอต่อสภาการศึกษา

ประเด็นที่ ๒ ศึกษาการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเกี่ยวกับเทคนิคและกลไกที่จะทำให้การจัดการศึกษาสามารถเสริมสร้างความมั่นคงได้ โดยมีเป้าหมายของการศึกษาเป็น ๒ เป้าหมาย คือ เป้าหมายที่หนึ่ง : เพื่อสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับผู้เรียน ได้แก่ สร้างพลเมืองดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ มีความรับผิดชอบและมีศักยภาพเพียงพอสำหรับศตวรรษที่ ๒๑ และเป็นพลังในการสร้างสังคมเพื่อสร้างความมั่นคงต่อไป เป้าหมายที่สอง : เพื่อศึกษาและจัดทำ

ข้อเสนอแนะการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างสันติสุขในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยมีระยะเวลาดำเนินงาน ๔ เดือน แบ่งเป็น ๔ ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่หนึ่ง : ศึกษานโยบายที่เกี่ยวข้อง ขั้นตอนที่สอง : เก็บรวบรวมข้อมูล และจัดทำเครื่องมือการวิจัย ขั้นตอนที่สาม : ลงพื้นที่เก็บข้อมูลเชิงลึก และขั้นตอนที่สี่ : วิเคราะห์ สรุป และจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายเสนอต่อสภาการศึกษา

ที่ประชุมได้มีการอภิปรายและให้ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกต ดังนี้

๑. การสร้างพลเมืองดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ และรู้จักหน้าที่ ทั้งหน้าที่ต่อตนเอง สังคม ประเทศชาติ และโลก ประเทศไทยยังขาดการบ่มเพาะและการปลูกฝัง รวมทั้ง การสร้างอุปนิสัยใฝ่รู้ ใฝ่คุณธรรม ซึ่งในปัจจุบันคนไทยยังขาดนิสัยการใฝ่รู้ ทำให้ไม่สามารถคิดค้นนวัตกรรมใหม่ๆ ได้ ตลอดจน การไม่ทุจริตคอร์รัปชันที่จะต้องบ่มเพาะให้ฝังอยู่ในตัวเด็ก ทั้งนี้ การสร้างพลเมืองดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ ให้เกิดผลจริงและมีความยั่งยืน จะต้องจัดทำต้นแบบของการเปลี่ยนแปลง เช่น กระทรวงศึกษาธิการ เป็นเจ้าภาพจัดทำเวทีกลางของประเทศ เรื่องการเป็นผู้นำของผู้อำนวยการสถานศึกษา หากมีผู้อำนวยการ ดีและเก่ง จะทำให้เกิดการเรียนรู้รุ่นต่อรุ่น และเพิ่มจำนวนผู้อำนวยการดีและเก่งมากขึ้น ทำให้เกิดความยั่งยืน นอกจากนี้ ควรมีการทำงานแบบบูรณาการของคณะอนุกรรมการฯ ทุกคณะ ซึ่งจะเป็นการเชื่อมโยง การดำเนินงานภายใต้เป้าหมายเดียวกัน และคู่ขนานกับการทำงานแบบบูรณาการภาพรวมตามทิศทางการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา โดย พลเอก พหล สง่าเนตร เป็นประธานคณะทำงาน นายสุกิจ อุทินทุ และ นายกิตติรัตน์ มิ่งคละศิรี เป็นรองประธาน และประกอบด้วยอนุกรรมการของแต่ละคณะเป็นคณะทำงาน เพื่อผลักดันการสร้างพลเมืองดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ ให้นำสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม ในปีการศึกษา ๒๕๖๒ (๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒)

๒. คณะทำงานแบบบูรณาการที่จะตั้งขึ้นใหม่ จะดำเนินการตามมาตรา ๕๔ วรรคสาม แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ที่กำหนดให้การศึกษาทั้งปวงต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียน ให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ กอปรกับมาตรา ๓๓ (๑) แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ที่กำหนดให้สภาการศึกษา มีหน้าที่ พิจารณาเสนอแผนการศึกษาแห่งชาติ ที่บูรณาการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และกีฬาการศึกษาทุกระดับ และ (๔) ดำเนินการประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อเสนอเป็นนโยบายต่อคณะรัฐมนตรี โดยการสร้างพลเมืองดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ จะต้องดำเนินการภายใต้กรอบกฎหมาย เนื่องด้วยกฎหมายด้านสังคมมิใช่กฎหมายที่มีสภาพบังคับ ดังนั้น การสร้างพลเมืองดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ จึงควรใช้วิธีการบ่มเพาะให้เกิดเป็นลักษณะนิสัยมากกว่าการบังคับ ด้วยข้อกฎหมาย

๓. การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ ของเด็กไทย พบว่า เด็กไทยขาดทักษะ ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ด้านกฎหมายและการเมือง ด้านการเงิน และความรู้ใฝ่เรียน อีกทั้ง ขาดโอกาสในการแสดงความคิดเห็นหรือความต้องการ ไม่ได้เรียนในสิ่งที่ตนเองสนใจหรือมีความถนัด ดังนั้น การสร้างพลเมืองดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ หากดำเนินการโดยใช้วิธีการจัดทำหลักสูตรแล้วให้ครูสอน อาจไม่ใช่วิธีที่เหมาะสมและทันสมัยกับเด็กในยุคปัจจุบัน ทั้งนี้ ควรให้เด็กมีส่วนร่วมคิดร่วมทำ และไม่จำเป็นต้องเป็นรูปแบบเดียวกันทั้งประเทศ แต่ควรจะสอดคล้องกับท้องถิ่นและบริบทนั้นๆ ซึ่งในการดำเนินการ ไม่จำเป็นต้องจัดทำขึ้นใหม่ โดยอาจใช้วิธีการร่วมกับหน่วยงานอื่นที่ดำเนินการอยู่แล้ว

๔. ปัจจุบัน ครู อาจารย์ ในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตระหนักถึงความสำคัญและพร้อมที่จะจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างพลเมืองดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ เพียงแต่ไม่ได้รับการสนับสนุน จากผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ปกครอง เนื่องจาก เห็นว่าเด็กจะต้องมีองค์ความรู้เพื่อการสอบเข้าศึกษา ต่อในระดับอุดมศึกษา ฉะนั้น หากการสอบเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาไม่มุ่งเน้นที่องค์ความรู้ แต่มุ่งเน้น

ทักษะที่เป็น soft skill ก็จะทำให้การจัดการเรียนการสอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความสำคัญกับการสร้างพลเมืองดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ

๕. คณะอนุกรรมการสภาการศึกษา คณะที่ ๑ กำหนดเป้าหมายการดำเนินงานเพื่อสร้างพลเมืองดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ ๔ ด้าน คือ วิถีชีวิตต้องเข้ม กระบวนการคิดต้องแข็ง ต้นแบบต้องคลัง และการประเมินต้องครบ เน้นการดำเนินงานแบบบูรณาการร่วมกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา ครู และนักเรียน โดยนำกระบวนการเรียนรู้ที่ฝึกให้เด็กได้คิดเอง ปฏิบัติเอง จนเกิดความตระหนักรู้และมีจิตสำนึกในความ เป็นพลเมืองดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ

คณะที่ ๒ คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านระบบฐานข้อมูลและตัวชี้วัด

นายอรรถการ ตฤณารังสี อนุกรรมการด้านระบบฐานข้อมูลและตัวชี้วัด กล่าวว่า รองศาสตราจารย์บัณฑิต ทิพากร ประธานคณะอนุกรรมการฯ ได้มอบหมายให้นำเสนอแผนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ดังนี้

๑. ศึกษาดูงานระบบบูรณาการข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการศึกษา

๒. ศึกษาคุณภาพตามมาตรฐานข้อมูล (Education Data Quality Assessment) ที่สามารถใช้ในการบริหารการศึกษาได้ และศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการกระจายของข้อมูลและการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ รวมถึงการสร้างความร่วมมือระหว่างผู้บริหารที่เป็นคนรุ่นเก่า ผู้ปฏิบัติที่เป็นคนรุ่นกลาง และเด็กรุ่นใหม่ มีส่วนร่วมในการดำเนินงานข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา เพื่อให้เกิดการสืบทอดการดำเนินงาน

ในการดำเนินงานดังกล่าว กำหนดให้มีการประชุม และลงพื้นที่ศึกษาดูงานข้อมูลสารสนเทศ โดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาเป็นศูนย์กลางการประชุมฯ เพื่อบูรณาการข้อมูลให้เกิดประโยชน์ สูงสุด ทั้งนี้ ข้อมูลสารสนเทศที่ได้จะเป็นส่วนหนึ่งของการสนับสนุนการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการฯ ทั้ง ๙ คณะ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

คณะที่ ๓ คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านระบบทรัพยากรและการเงินเพื่อการศึกษา

นายเกียรติชัย โสภานเสถียรพงศ์ ประธานคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านระบบ ทรัพยากรและการเงินเพื่อการศึกษา กล่าวว่า ในปีงบประมาณที่ผ่านมา ได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับผลกระทบ ต่อประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณ รูปแบบธุรกิจทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อเป็นแนวทางในการ ลดค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาของประเทศไทย ตลอดจนศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนร่วมพัฒนาและโรงเรียน กำเนิดวิทย์ว่า จะเป็นต้นแบบขยายผลกับโรงเรียนอื่นได้หรือไม่ ซึ่งพบว่า ความดีเด่นของแต่ละโรงเรียนแตกต่างกัน ไม่สามารถกำหนดให้เป็นรูปแบบเดียวกันทั้งประเทศ อีกทั้ง ศึกษาผลการวิจัยของ World Bank ที่ทำวิจัย เกี่ยวกับกระทรวงศึกษาธิการในเรื่อง การบริหารกระทรวงศึกษาธิการ : โครงสร้าง ระบบงบประมาณ และการพัฒนากำลังคน ซึ่งพบว่า การศึกษาข้อมูลด้านโครงสร้างของกระทรวงศึกษาธิการ โครงสร้างของหน่วยงาน ระดับจังหวัด และโครงสร้างการบริหารในระดับสถานศึกษา ตลอดจนการบริหารงบประมาณ เพื่อให้เกิด ประโยชน์สูงสุดต่อการจัดการศึกษาของประเทศไทย มีข้อเสนอแนะที่สำคัญให้กับกระทรวงศึกษาธิการ ๓ ประการสำคัญ ดังนี้

๑. การบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก ควรควมรวมโรงเรียนขนาดเล็กในระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน จากเดิมสามหมื่นกว่าโรงเรียนเหลือเพียงหนึ่งหมื่นเจ็ดพันโรงเรียน เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์ จากทรัพยากรด้านบุคลากรและงบประมาณร่วมกัน อันจะส่งผลให้งบประมาณลดลงห้าหมื่นล้านบาท ทั้งนี้ จะต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินงาน

๒. ปรับโครงสร้างของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงานและให้เกิดความคล่องตัวสูงสุด แต่อาจมีความเป็นไปได้ยาก

๓. มอบอำนาจให้โรงเรียนสามารถบริหารจัดการได้อย่างอิสระภายใต้ตัวชี้วัดที่ชัดเจน ทำข้อตกลงร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับกระทรวงศึกษาธิการ และเปลี่ยนบทบาทของกระทรวงศึกษาธิการ ให้เป็นผู้กำกับดูแล

สำหรับเรื่องเร่งด่วนที่จะดำเนินการให้บังเกิดผลในระยะ ๓-๖ เดือน คือ การศึกษาหรือวิจัย การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้งบประมาณด้านการศึกษา โดยให้ World Bank ทำการศึกษาวงจรของการบริหารจัดการงบประมาณกับประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณของโรงเรียน/สถานศึกษา/สถาบันการศึกษา ให้สามารถดำเนินการได้ตลอดปีงบประมาณ โดยไม่เป็นการเร่งใช้จ่ายงบประมาณในช่วงสามเดือนสุดท้ายของปีงบประมาณ

คณะที่ ๔ คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านมาตรฐานการศึกษาและการพัฒนาการเรียนรู้

ศาสตราจารย์สุพจน์ ทารหนองบัว ประธานคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านมาตรฐานการศึกษาและการพัฒนาการเรียนรู้ กล่าวว่า ในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ มีแผนการดำเนินงาน ดังนี้

๑. สร้างการรับรู้และสร้างความเข้าใจเพื่อขับเคลื่อนมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติ โดยจัดทำเป็น clip video หรือ infographic ความยาว ประมาณ ๓ นาที เผยแพร่ทางช่อง ๓๖๐ องค์กรของกระทรวงศึกษาธิการไปยังโรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒. สร้างแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียนที่นอกเหนือจากพิพิธภัณฑ์ ห้องสมุด สวนสนุก สวนพฤกษศาสตร์ เพื่อสนับสนุนให้เด็กมี soft skills ที่เหมาะสม ซึ่งขณะนี้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา อยู่ระหว่างการศึกษาวิจัย เพื่อหาเครื่องมือวัดคุณภาพของแหล่งเรียนรู้ที่สามารถทำให้เด็กเกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ

ที่ประชุมได้มีการอภิปรายและให้ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกต ดังนี้

๑. สถานศึกษาต้องพัฒนาตนเองให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของคนทุกช่วงวัยตามบริบทของท้องถิ่น และเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาทักษะและสมรรถนะในการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อสร้างคนดีคนเก่งในสังคม

๒. การสร้างการรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติจะต้องมีคำอธิบายที่ชัดเจนถึงประโยชน์ของมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ อีกทั้ง การดำเนินการตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ จะต้องอาศัยการมีส่วนร่วม ๓ ฝ่าย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูอาจารย์ พ่อแม่ผู้ปกครองและชุมชน เพื่อที่จะเปลี่ยนห้องสอนให้เป็นห้องเรียนอย่างแท้จริง และต้องมีการปรับกระบวนการประเมินเพื่อเลื่อนวิทยฐานะของครูอาจารย์ให้ไปตามสมรรถนะที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ

๓. การขับเคลื่อนมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติจะต้องดำเนินการใน ๒ มิติ คือ (๑) มิติด้านมาตรฐานสถาบันการศึกษา และ (๒) มิติด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ทั้งนี้ ในการขับเคลื่อนมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติจะต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ เพื่อเชื่อมโยงระหว่างผลลัพธ์การเรียนรู้ตามระดับคุณวุฒิการศึกษา กับระดับสมรรถนะในการปฏิบัติงาน

คณะที่ ๕ คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านการประเมินผลการศึกษา

นายธาดา เศรษฐศิลา รองประธานคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านการประเมินผลการศึกษา รายงานผลการศึกษาคุณงาน ณ จังหวัดภูเก็ต เกี่ยวกับระบบติดตาม ตรวจสอบ และระบบประเมินผลด้านการศึกษา พบว่า การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดทำระบบฐานข้อมูลที่ดีมาก มีแหล่งความรู้และวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง โรงเรียนเอกชนมีการบูรณาการการรายงานเด็กนักเรียนเป็นรายบุคคล

โรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐมีการรวมพลัง ร่วมมือกันของครู ผู้บริหาร และนักการศึกษา พัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ แต่ในส่วนของสถาบันราชภัฏภูเก็ตยังขาดข้อมูลจำนวนบัณฑิตที่จบการศึกษาแล้วได้งานในท้องถิ่น

ทั้งนี้ สถาบันการศึกษาแต่ละแห่ง ควรมีการรายงานข้อมูลเชิงปริมาณและสื่อเป็นเรื่องสำคัญ เช่น จำนวนผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานระดับสูงและได้งานทำในท้องถิ่น ระดับภูมิภาค หรือระดับชาติ ตลอดจนการจัดทำอันดับสถาบันการศึกษา ซึ่งข้อมูลดังกล่าวจะทำให้หน่วยงานที่รับผิดชอบหรือผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ลงพื้นที่ได้เสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมและสนับสนุนให้สถาบันการศึกษาขับเคลื่อนได้อย่างเข้มแข็งแรง และมั่นคง

การดำเนินงานในขั้นตอนต่อไป คือ ทำอย่างไรให้หน่วยงานที่รับผิดชอบสถาบันการศึกษา ในท้องถิ่น สามารถทำ “การตลาด” สถาบันการศึกษาได้ เนื่องจากประชากรลดน้อยลง ประเทศใกล้เคียงที่มีเด็กที่จบมัธยมปลายจะมาเรียนที่จังหวัดภูเก็ตแล้ว ท้องถิ่นมีแผนที่จะดึงเด็กกลุ่มนี้มาที่สถาบันการศึกษา อย่างไรก็ตามในส่วนของการประเมินผลการศึกษาไทย หากไม่มีฐานข้อมูลและการคิดเชิงระบบจะไม่สามารถดึงความสนใจของผู้ปกครองในจังหวัดใกล้เคียงได้

ที่ประชุมได้มีการอภิปรายและให้ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกต ดังนี้

๑. ภาคธุรกิจในจังหวัดภูเก็ตมีความต้องการกำลังคนด้านภาษามาก และต้องการให้ปรับกระบวนการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีสมรรถนะเพิ่มขึ้น จึงได้รวมตัวกันระหว่างหอการค้า สภาอุตสาหกรรม และสถาบันการศึกษา เพื่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน ในการผลิตกำลังคนให้ตอบสนองความต้องการของภาคธุรกิจ ซึ่งในความร่วมมือดังกล่าวนี้ต้องได้รับการสนับสนุนจากสภาการศึกษา

๒. การจัดการศึกษาในจังหวัดภูเก็ตต้องให้ความสำคัญกับศูนย์การเรียนรู้ในท้องถิ่นที่เด็กสามารถเข้าถึงได้ เด็กจะเติบโตขึ้นในสิ่งแวดล้อมที่เป็นพลเมืองดี มีความภาคภูมิใจ มีวินัย ซึ่งหน่วยงานกลางสามารถบูรณาการสาระวิชา และกำหนดตัวชี้วัดของศูนย์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น

๓. การมีส่วนร่วมในภาคภาคีเครือข่ายมีความจำเป็น ปัจจุบันโรงเรียนจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ นอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ซึ่งเป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยปลูกฝังและสร้างฐานการเรียนรู้ให้กับเด็กตั้งแต่ปฐมวัย ให้มีความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมท้องถิ่น รักษาความเป็นอัตลักษณ์ของคนภูเก็ต และยืนหยัดอยู่ในเวทีโลกได้ ซึ่งการรักษาวัฒนธรรมในทุกด้าน จะต้องดำเนินการกับคนสามวัยเพื่อให้เกิดความยั่งยืน

๔. วิชยฐานะครูเป็นสิ่งที่ดีที่จะสร้างขวัญและกำลังใจให้กับครู แต่ตัวชี้วัดของครูที่จะทำ วิชยฐานะจะต้องเป็นผู้เรียน เช่น โรงเรียนท้องถิ่นจะมีทั้งเด็กหลังห้อง กลางห้อง และเด็กหน้าห้องซึ่งเก่ง แต่มีจำนวนน้อย ครูจะต้องนำนวัตกรรมที่จะพัฒนาเด็กหลังห้องให้เป็นเด็กกลางห้อง และพัฒนาเด็กกลางห้องให้เป็นเด็กเก่ง

๕. ปัจจุบันผู้ที่จบการศึกษาเข้าสู่ตลาดแรงงานมีวุฒิการศึกษาที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ที่มีความต้องการผู้ที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จำนวนมาก แต่มีผู้จบการศึกษาน้อยกว่าความต้องการของตลาดแรงงาน ดังนั้นรัฐจะต้องค้นหาแนวทางการจัดการศึกษาอย่างไรให้ตอบสนองความต้องการแรงงานของประเทศได้

๖. ควรมีการวิจัยเชิงนโยบายว่า ภายใต้เงื่อนไขอะไรที่ทำให้โรงเรียนเทศบาลจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น โรงเรียนเทศบาลภูเก็ตซึ่งเป็นสังคมพหุวัฒนธรรมแต่สามารถรวมตัวกันเป็นสภาการศึกษาจังหวัดได้

คณะที่ ๖ คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านกฎหมายการศึกษา

นายอภิมุข สุขประสิทธิ์ รองประธานคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านกฎหมายการศึกษา กล่าวว่า การดำเนินการของคณะอนุกรรมการฯ ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาปรับแก้ไขและยกร่างกฎกระทรวงตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องในประเด็นการให้สิทธิในการจัดการศึกษาของสถาบันสังคมอื่น

นายกิตติรัตน์ มิ่งคละศิรี อนุกรรมการสภาการศึกษาด้านกฎหมายการศึกษา กล่าวว่า ภารกิจของคณะอนุกรรมการฯ มีสองส่วน คือ ส่วนที่หนึ่ง กำกับกฎหมายการศึกษาที่สภาการศึกษารับผิดชอบ ซึ่งขณะนี้คณะอนุกรรมการฯ ได้ดำเนินการปรับแก้ไขและยกร่างกฎกระทรวงตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่กำหนดให้องค์กรที่นอกเหนือจากกฎหมายทั่วไปกำหนดไว้ มีสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่วนที่สอง ตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนดให้สภาการศึกษามีหน้าที่ให้ความเห็นหรือคำแนะนำแก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการหรือคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาทั้ง ๙ คณะ สามารถนำเสนอข้อเสนอเชิงนโยบายที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย ให้คณะอนุกรรมการฯ นำเสนอเป็นข้อกฎหมายได้

ที่ประชุมได้มีการอภิปรายและให้ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกต ดังนี้

๑. ชุมชนจะเข้ามามีส่วนร่วมด้านงบประมาณในการจัดการศึกษาได้อย่างไร เนื่องจากงบประมาณที่รัฐจัดสรรให้ไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ และจะเป็นไปได้หรือไม่ที่จะแยกหน่วยงานกำกับดูแล (Regulator) และผู้ประกอบการ (Operator) เพื่อให้มีความชัดเจนในการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล

๒. จากการที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) จะปรับเปลี่ยนมาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการนั้น จะเป็นการตั้งอำนาจเข้าสู่ส่วนกลางหรือไม่ และจะครอบคลุมหน่วยงานที่จัดการศึกษาที่ไม่ได้สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอย่างไร

คณะที่ ๗ คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านการวิจัยการศึกษา

นายอุทัย ดุลยเกษม ประธานคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านการวิจัยการศึกษา กล่าวว่า แผนการดำเนินงานในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ของคณะอนุกรรมการฯ จะเรียนเชิญประธานคณะอนุกรรมการสภาการศึกษามาให้ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการฯ แต่ละคณะ เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนการศึกษาวิจัยให้รองรับกับความต้องการ และจะลงพื้นที่ศึกษาเรียนรู้เงื่อนไขที่เป็นอุปสรรค หรือการดำเนินงานตามนโยบายที่ประสบผลสำเร็จหรือล้มเหลวมีสาเหตุจากอะไร เช่น ปัจจัยที่ทำให้โรงเรียนประชารัฐประสบผลสำเร็จเปรียบเทียบกับโรงเรียนรัฐ เป็นต้น

ประธาน กล่าวว่า งานวิจัยเป็นปัจจัยสำคัญที่จะสนับสนุนและผลักดันการขับเคลื่อนมิติต่างๆ ในการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายทางการศึกษา

ที่ประชุมได้มีการอภิปรายและให้ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกต ดังนี้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษามีงานวิจัยจำนวนมาก ควรมีการบูรณาการงานวิจัยให้เป็นระบบ เพื่อให้คณะอนุกรรมการสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ อีกทั้ง จะเกิดการเชื่อมโยงระหว่างการทำงานของแต่ละคณะอนุกรรมการ อันจะส่งผลให้การจัดทำนโยบายทางการศึกษาเกิดพลังและสามารถขับเคลื่อนได้อย่างรวดเร็ว

คณะที่ ๘ คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านบทบาทของภาคประชาสังคมเพื่อการศึกษา

รองศาสตราจารย์วินัย ดะห์ลัน รองประธานคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านบทบาทของภาคประชาสังคมเพื่อการศึกษา กล่าวว่า คณะอนุกรรมการฯ ได้มีการประชุมรับฟังสภาพปัญหาและความต้องการของผู้จัดการศึกษาภาคประชาสังคม เช่น กลุ่มการศึกษาทางเลือก กลุ่มผู้พิการ บ้านเรียน ชนเผ่า สภาดั้งและเยาวชน และศูนย์การเรียนรู้ ยกตัวอย่าง เครือข่ายบ้านเรียนมีเสียงสะท้อนค่อนข้างมาก ในเรื่องหน่วยงานที่รับผิดชอบ ที่ยังไม่มีชัดเจนว่าจะป็นหน่วยงานใด และต้องการความยืดหยุ่นในการจัดการเรียนการสอนให้ไปไปตามสมรรถนะของเด็กและบริบทของวิถีชีวิต เพื่อให้เป็นกลุ่มประสบการณ์และสะท้อนคุณภาพแบบองค์รวม และต้องปรับการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกัน การเทียบโอนผลการเรียนควรให้มีคณะกรรมการเทียบโอนประสบการณ์และความรู้ตามความสามารถของเด็ก เพื่อให้เด็กสามารถกลับเข้าสู่การศึกษาได้ตามวุฒิภาวะและวัยในระดับเดียวกับเด็กที่อยู่ในระบบ และควรมีฐานข้อมูลเด็กบ้านเรียนในระบบ DMC เพื่อให้ได้รับเงินอุดหนุนรายหัวซึ่งเป็นสิทธิของเด็ก

ในส่วนของเครือข่ายเด็กและเยาวชนมีเสียงสะท้อน ดังนี้

๑. ต้องการให้โรงเรียนทุกพื้นที่มีคุณภาพเท่าเทียมกัน เพราะเด็กมีสิทธิในการที่จะได้รับการศึกษาจากสถานศึกษาที่มีคุณภาพเท่าเทียมกัน

๒. การจัดการเรียนการสอนควรเป็นแบบร่วมมือและเกื้อกูลกัน ไม่ใช่การเรียนแบบแข่งขัน

๓. การเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนไม่แยกเพศ วัย สติปัญญา สถานะครอบครัว และความบกพร่องทางร่างกาย เช่น ต้องการให้เด็กพิการเรียนร่วม

๔. การศึกษาเพื่อชีวิต หลักสูตรควรมีความยืดหยุ่น เนื้อหาหลักสูตรควรสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน สามารถปรับเปลี่ยนได้ทันกับสถานการณ์ของโลกที่เปลี่ยนแปลง

๕. การศึกษาจะต้องให้ความสำคัญกับทุกอาชีพ เห็นว่าทุกอาชีพมีคุณค่า มีเกียรติและศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์เท่าเทียมกัน

ที่ประชุมได้มีการอภิปรายและให้ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกต ดังนี้

๑. กระทรวงศึกษาธิการต้องลดขนาดองค์กรลงและกระจายอำนาจให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

๒. การจัดตั้งโรงเรียนร่วมพัฒนา จำนวน ๕๐ โรง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภายใต้การควบคุมดูแลของคณะทำงานเฉพาะกิจ การบริหารโรงเรียนร่วมพัฒนา เป็นการเปิดโอกาสให้ภาคประชาสังคม ภาคอุตสาหกรรม และภาคเอกชน เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ โดยยึดแนวคิดเรื่องความคล่องตัว มีประสิทธิภาพ มุ่งผลสัมฤทธิ์ และกำหนดให้ผู้อำนวยการโรงเรียนมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๕ ปี ประธานสถานศึกษาเป็นผู้แทนจากภาคเอกชน และมหาวิทยาลัยในท้องถิ่นเป็นกรรมการสถานศึกษา รวมทั้งให้ภาคเอกชนเข้ามาร่วมสอนโดยไม่ต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูเป็นเวลา ๒ ปี

๓. ให้อิสระกับโรงเรียนร่วมพัฒนาดำเนินการ ๓ ด้าน ดังนี้ ๑) การออกแบบหลักสูตรเพิ่มเติม ๓๐% โดยให้สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่น เพื่อเป็นการเตรียมอาชีพให้กับนักเรียน ๒) การปรับกระบวนการเรียนการสอน โดยเน้นลดเวลาเรียนในห้องเรียน เพิ่มเวลาดูแลนักเรียนนอกห้องเรียน และ ๓) การบริหารจัดการเรื่องทรัพยากรบุคคล การเงิน และการสรรหาผู้บริหาร

๔. พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ๓ จังหวัด คือ สตูล ศรีสะเกษ และระยอง ซึ่งจะเป็นต้นแบบที่ดี โดยขยายผลให้ได้ประมาณ ๘๐-๑๐๐ โรงเรียนหนึ่งจังหวัดเป็นเบื้องต้น ภายใต้การควบคุมของผู้บริหารผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา และศึกษาธิการจังหวัด ซึ่งมีแนวคิดการบริหารที่มีความคล่องตัว ให้อิสระในการออกแบบนวัตกรรม เรื่องหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน การสร้างตำราเรียน

๕. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งหมด และให้ ๑ พื้นที่
มีโรงเรียนระดับอำเภอและระดับตำบล ที่มีคุณภาพใกล้เคียงโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา อย่างน้อย ๗๐%
เพื่อให้เด็กได้อยู่กับผู้ปกครองและไม่ต้องเดินทางมาเรียนในจังหวัดหรือในกรุงเทพฯ

๖. ระดับอาชีวศึกษา มีอาชีวศึกษาใหม่ จำนวน ๒๔ วิทยาลัยอาชีวศึกษา กับ ๕ วิทยาลัย
เกษตรกรรม และมีบัณฑิตศึกษาใหม่ จำนวน ๒๓ มหาวิทยาลัย ๙๙ หลักสูตรเป็น Degree และ ๑๒๓ หลักสูตร
เป็น Non Degree เพื่อผลิตคนให้ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน

๗. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจะต้องสร้างความแข็งแกร่งทางวิชาการ เพื่อเป็น
แรงผลักดันในการจัดการศึกษาของประเทศอย่างจริงจัง

๘. ควรมีการทำวิจัยเกี่ยวกับโรงเรียนร่วมพัฒนา โรงเรียนประชารัฐ และ Home School เพื่อใช้
เป็นข้อมูลสนับสนุนการปรับรูปแบบการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทในแต่ละพื้นที่ หรือศึกษาจาก
งานวิจัยที่สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ศึกษาไว้แล้ว

๙. การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของภาคเอกชนสามารถจัดได้ดีกว่าภาครัฐ แต่ปัจจุบันโรงเรียน
เอกชนมีอัตราส่วนที่ลดลง เนื่องจากจะต้องแบกรับภาระทุกด้าน โดยรัฐให้การสนับสนุนเฉพาะเงินสมทบครูและ
เงินอุดหนุนรายหัวเด็ก รัฐจึงควรมีมาตรการสนับสนุนให้ภาคเอกชนดำเนินการจัดการศึกษาเพิ่มขึ้น อีกทั้ง
จะเป็นการลดภาระและอัตราการจ้างครูของรัฐได้อีกทางหนึ่ง

คณะที่ ๙ คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม กีฬาและภูมิปัญญา

นางจรรยาพร ธรณินทร์ ประธานอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม
กีฬาและภูมิปัญญา กล่าวว่า คณะอนุกรรมการฯ ได้กำหนดเป้าหมายการดำเนินงาน คือ การสร้างเด็กให้เป็น
พลเมืองดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ ซึ่งตรงกับแผนงานของคณะทำงานเฉพาะกิจที่จะจัดตั้งขึ้น โดยในปีงบประมาณ
๒๕๖๑ ได้ศึกษารวบรวมสภาพปัญหาของสถานศึกษา เพื่อจัดทำเป็นข้อมูลพื้นฐาน ทั้งในเรื่องของกิจกรรมเสริม
หลักสูตร การบริหารจัดการ อุปกรณ์การเรียนการสอน ความร่วมมือของผู้ปกครอง และการวัดและประเมินผล
การศึกษา พบว่า มีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนในแต่ละด้าน ดังนี้ ๑) ด้านศาสนา มีการดำเนินการ
ในรูปแบบโรงเรียนวิถีพุทธ โรงเรียนคุณธรรม และโรงเรียนสุจริต ๒) ด้านกีฬา มีการดำเนินการในรูปแบบ
โรงเรียนกีฬา และห้องเรียนกีฬา ๓) ด้านภูมิปัญญา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา มีศูนย์ข้อมูล
และงานวิจัยเกี่ยวกับครุภูมิปัญญาของประเทศไทยเป็นจำนวนมาก

ที่ประชุมได้มีการอภิปรายและให้ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกต ดังนี้

โรงเรียนคุณธรรมของอาชีวศึกษา มีจำนวนทั้งสิ้น ๙๘๒ วิทยาลัย ประกอบด้วย ๑) วิทยาลัย
ต้นแบบ ๒ วิทยาลัย ๒) วิทยาลัยที่เข้าร่วมโดยความสมัครใจ จำนวน ๓๙๐ วิทยาลัย และ ๓) วิทยาลัยที่เริ่มเข้า
มามีส่วนร่วม จำนวน ๕๙๐ วิทยาลัย ผลการวิจัยการดำเนินงานโรงเรียนคุณธรรมของอาชีวศึกษา พบว่า เด็กมี
วินัยเป็นที่น่าพอใจ กล่าวคือ ไม่มีการทะเลาะวิวาทและตีกัน มีความสามัคคี มีความรับผิดชอบ เป็นต้น

ประธาน กล่าวเพิ่มเติมว่า ในโลกปัจจุบันสถานศึกษาต้องปรับหลักสูตรและกระบวนการ
การเรียนการสอนที่เน้นสมรรถนะ เพื่อสร้างคนให้มีคุณภาพและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน
และที่สำคัญสถานศึกษาจะต้องสร้างจุดเด่นที่เป็นความเชี่ยวชาญของตน เพื่อมุ่งเน้นผลิตคนเข้าสู่ตลาดแรงงาน

นายชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์ กรรมการและเลขานุการ กล่าวว่า สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
พร้อมสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานประจำปี ๒๕๖๒ ของคณะอนุกรรมการทั้ง ๙ คณะ และจัดทำ
แผนการดำเนินงานของคณะกรรมการสภาการศึกษาต่อไป

มติ ที่ประชุม

๑. ให้ความเห็นชอบแผนการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการสภาการศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ตามที่คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาเสนอทั้ง ๙ คณะ

๒. ประธาน มอบหมายให้จัดตั้งคณะทำงาน การสร้างพลเมืองดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ โดยบูรณาการคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาทั้ง ๙ คณะ และให้ พลเอก พหล สง่าเนตร เป็นประธาน นายสุกิจ อุทินทุ และนายกิตติรัตน์ มิ่งคละศิรี เป็นรองประธาน เพื่อศึกษาแนวทางและวางกระบวนการในการสร้างพลเมืองดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ และนำสู่การปฏิบัติในต้นปีการศึกษา ๒๕๖๒ (๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒)

๓. พลเอก พหล สง่าเนตร ประธานคณะทำงาน ขอให้คณะอนุกรรมการแต่ละคณะส่งรายชื่อผู้แทน พร้อมทั้งข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสร้างพลเมืองดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ ไปยังสำนักนโยบายและแผนการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ภายในวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๑

๔. ประธาน มอบหมายให้คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านการประเมินผลการศึกษา ศึกษาแนวทางการประเมินผลการศึกษาทั้งระบบให้มีความสอดคล้องทุกระดับการศึกษา ตั้งแต่การศึกษาขั้นพื้นฐานถึงการอุดมศึกษา และนำเสนอต่อสภาการศึกษาในการประชุมครั้งต่อไป

๕. ประธาน มอบหมายให้คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาทั้ง ๘ คณะ ที่มีข้อเสนอเชิงนโยบายที่เป็นประเด็นข้อกฎหมายที่จะเอื้อให้การดำเนินงานตามข้อเสนอสามารถขับเคลื่อนได้ ขอให้เสนอคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านกฎหมายการศึกษา เพื่อดำเนินการจัดทำเป็นกฎหมาย

วาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

๑. การแต่งตั้งอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านระบบฐานข้อมูลและตัวชี้วัด (เพิ่มเติม)

นายอรรถการ ตฤณารังสี กล่าวว่า เพื่อให้การดำเนินงานของคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านระบบฐานข้อมูลและตัวชี้วัดมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รองศาสตราจารย์บัณฑิต จิพาการ ประธานคณะอนุกรรมการฯ จึงเสนอขอแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยี IT เป็นอนุกรรมการเพิ่มเติม จำนวน ๓ คน ดังนี้

๑. รองศาสตราจารย์นายแพทย์ชัยเลิศ พิเชิตพรชัย ผู้อำนวยการสถาบันนวัตกรรม การเรียนรู้ มหาวิทยาลัยมหิดล

๒. รองศาสตราจารย์วรา วราวิทย์ รองคณบดีฝ่ายวิจัยและสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เด่นพงษ์ สุดภักดี รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการและสื่อสารองค์กร มหาวิทยาลัยขอนแก่น

และเสนอขอแต่งตั้ง นายอรรถการ ตฤณารังสี เป็นรองประธานคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านระบบฐานข้อมูลและตัวชี้วัด

มติ ที่ประชุมให้ความเห็นชอบแต่งตั้ง รองศาสตราจารย์นายแพทย์ชัยเลิศ พิเชิตพรชัย รองศาสตราจารย์วรา วราวิทย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์เด่นพงษ์ สุดภักดี เป็นอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านระบบฐานข้อมูลและตัวชี้วัด และแต่งตั้งนายอรรถการ ตฤณารังสี เป็นรองประธานคณะอนุกรรมการฯ คณะที่ ๒

๒. การประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ ๕/๒๕๖๑

การประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ ๕/๒๕๖๑ กำหนดขึ้นในวันพฤหัสบดีที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เวลา ๑๓.๓๐ น. ณ ห้องประชุมกำแพง พลาญกูร ชั้น ๓ อาคาร ๕๖ ปี สกศ. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา โดยมีวาระเพื่อพิจารณา ดังนี้

๑. แนวทางการดำเนินงาน การสร้างพลเมืองดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ

๒. ศึกษาแนวทางการประเมินผลการศึกษาทั้งระบบให้มีความสอดคล้องทุกระดับการศึกษา ตั้งแต่การศึกษาขั้นพื้นฐานถึงการอุดมศึกษา

มติ ที่ประชุมรับทราบ

เลิกประชุมเวลา ๑๗.๐๐ น.

นางสาวสุนันท์ เอื้อเขตกุล
นางสมพร พรวิกุลรัตน
นางสาวมาลีวรรณ ปูนขุนทด
ผู้จ้ดรายงานการประชุม
เลขาธิการสภาการศึกษา
กรรมการและเลขานุการ
ผู้ตรวจรายงานการประชุม